

Przedpłata na „Gaz. Nar.” wynosi:

we Lwowie na prowincji: za granicą
1 zł. 50 ct. 3 zł.
4 zł. 50 ct. 6 zł. 7 zł. 50 ct.
półrocznie 9 zł. 12 zł. 15 zł.

Doniesienia prywatne, jakoteż o zaręczynach, ślubach, weselach, nabożeństwach żałobnych, pogrzebach, dalej nekrologi, opisy uroczystości prywatnych, reklamy dla balów, odczytów i koncertów, doniesienia o zgrupowaniach lub o znalezionych przedmiotach i t. d. przyjmują się do umieszczenia tylko za opłatą po 50 centów od wiersza.

Numer kosztuje 6 ct.

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincji o godzinie 7 wieczorem.

BIURO REDAKCYI: ul. Kopernika 7. I piętro
otwarte od 10—12 rano i od 5—6 wieczorem.

Redaktor: Dr. ALEKSANDER VOGEL.

BIURO ADMINISTRACYI: ul. Karola Ludwika 3 (sklep)
otwarte od godz. 8 rano do 7 wieczorem bez przerw.

Podatek zarobkowy

Wiedeń 1 czerwca.

Państwowa komisja dla podatku zarobkowego, która obok ministerstwa skarbu ma za zadanie pracę nad kontyngentem podatku zarobkowego, odbyła wczoraj posiedzenie. — W swoim czasie komisja wybrała z łona swego subkomitetu, któremu poruczyła opracowanie poszczególnych działów, a subkomitet rozdzielił znowu pracę między referentów.

Elaboraty tych referentów subkomitetowych były przedmiotem długiej i gruntowej dyskusji na posiedzeniach subkomitetu z 25, 26 i 30 maja, a gdy wreszcie pozapadały prawie jednogłośnie uchwały, wówczas je na posiedzeniu pełnej komisji 31 z. m. przedstawił referent Kubinsky.

Objął on przedewszystkiem, że subkomitet trzymał się zdania, iż § 54 ustęp 1 pozwala komisji na pierwszy okres podatku wyznaczyć kontyngent podatku, nałożonego na poszczególne stowarzyszenia podatkowe, ale nie pozwala go podwyższać, a dalej tego, że komisja nie powinna czynić użytku z prawa, nadanego jej w § 54 ustępie 2, mocą którego niektórym stowarzyszeniom mogłaby zniżyć kontyngent podatkowy za równocześnie stosunkowo podwyższeniem go innym stowarzyszeniom.

Za jedynie praktyczny środek na to, aby osłonić pewnych stowarzyszeń podatkowych, zanadto obciążonych ciężarem podatkowym, mogli jeszcze w bieżącym roku skorzystać z obniżenia kontyngentu, uznał subkomitet zasadę, iż na r. 1899 w żadnym wypadku nie należy kontyngentu zniżyć o mniej niż o osiem procent.

Za zasadę też przyjął subkomitet, że reszta funduszu dyspozycyjnego pozostała po udzieleniu z niego poszczególnych obniżek, a wynosząca około 100 000 zł. — ma być obróconą w myśl ustępu i § 49 na korzyść tych stowarzyszeń podatkowych trzeciej i czwartej klasy i to w stosunku 1/2, 2, którym nie przysługują szczególnych ulg.

Oprócz powyższych spraw zajęła się komisja wnioskiem, pochodzącym z Niższej Austrii, aby ministerstwo wszystkich daty, konieczne do wymiaru podatku zarobkowego podzieliło na działy, ustawiło w porządku i ten materiał przedłożyło komisji kontyngentowej jak najrychlej, a w każdym razie przedtem, zanim nastąpi rozdział kontyngentów na następny okres podatkowy.

Wniosek ten komisja uchwaliła jednogłośnie, przyosem oddając pochwałę ministerstwu za materiały, dostarczane dotąd komisji.

Fundusz dyspozycyjny 300 197 zł. rozdzieliła komisja w ten sposób, że najwięcej tj. 57 996 zł. otrzymała Niższa Austria za

raz potem Galicya 55 550 zł. Bukowina 2356 zł. a najmniej tj. 1007 zł. Gradyśka.

Minister Kaiser, zamykając posiedzenie komisji oddał gorące pochwały współdziałaniu obywateli w wymiarze podatku.

P. Dawid Abrahamowicz oddał należne pochwały obradom tak w subkomitecie jak i pełnej komisji za ich obiektywność a w imieniu komisji gorąco podziękował ministrowi za zupełnie obiektywne a oparte na grzecznej znajomości rzeczy zachowanie się reprezentantów władzy skarbowej co dało możność komisji stosunkowo szybko z pracą się uporać.

W sprawie tej otrzymujemy od Ekscelencyi p. Dawida Abrahamowicza, który Galicyę i Bukowinę zastępował we wspomnianej państwowej komisji następujące pismo:

Wiedeń d. 1 czerwca.

Państwowa komisja dla podatku zarobkowego (Contingentcommission) w dniu wczorajszym ukończyła swe czynności.

Pierwsza czynność tej komisji ważna i doniosła, bo normująca niejako podstawy do przyszłego jej działania na dłuższy okres czasu, dzięki obiektywnej a na znajomości stosunków opartemu działaniu, zasługując na miano roboty, odpowiadającej istotnym intencjom ustawodawcy. Zasada samostanowienia przy interwencji organów rządowych, tym razem w roli jedynie bezinteresownych pośredników nie zawiodła oczekiwań.

Zakres działania komisji kontyngentowej jest niepospolicie wielki. Wedle pierwotnego projektu miała ona nie tylko samodzielnie rozstrzygać i być ostateczną instancją, lecz na domiar bezpośrednio stykać się z okręgowymi komisjami szacunkowymi, a więc zatrzeć wszelką granicę krajową i być bezpośrednią władzą nad komisjami powiatowymi. Centralizm biurokratyczny miał tu być wprowadzony w całej pełni.

Stanowisku nader poważnemu, jaki posłowie polscy w swoim czasie zajęli byli w komisji podatkowej, zawdzięczać należy: wprowadzenie jako instancji i pośredniczącego organu, komisji krajowych.

A łatwiej to nie było. Obawa przed ukrajowaniem podatku zarobkowego, to jest rozdziału skontyngentowanego podatku zarobkowego na krajowe kontyngenty — była u centralistycznie usposobionych członków komisji podatkowych i zastępcy rządu, później ministra finansów pana Böhma tak stanowczą i silną, iż najpierw o wprowadzenie komisji krajowych, a następnie o zakres ich działania potrzeba było nieustającej walki staczać. A chociaż nie zaprzeczono iż podatek zarobkowy dawniej był i nierównomierny i co do wysokości wymiaru woli lub samowoli inspektora podatkowego pozostawiony — to jednak wychodzono z zapłatywania,

że komisja państwowa zdoła nierówności te uchylić.

Dziś, gdy czynności krajowych komisji ukończone zostały, a doświadczenie w nich nabyte silniejszym się stało, niż zapędy centralistyczne, gdy przed komisją kontyngentową złożono olbrzymie akta, dotyczące prac komisji krajowych, których rozrządzenie wielu miesięcy wymagałoby — nie ma już różnicy zdań w łonie komisji kontyngentowej, iż komisje krajowe są niezbędne a zakres działania, tymże dany, jest zbyt ograniczony.

Temu też ogólnemu zapatrywaniu przypisać należy, że podczas rozprawy pełnej w komisji nad orzeczeniem trybunału administracyjnego, uchylającym bezpośrednie prawo komisji krajowych podwyższania podatku zarobkowego poszczególnym kontyngentom celem osiągnięcia równomiaru w opodatkowaniu, ogólnie uznano, że prawo czynienia samostanowienia zmian, a więc i podwyższeń krajowym komisjom przysługiwać należy.

Po tych krótkich uwagach poczuwam się do obowiązku podać do wiadomości kół zainteresowanych, iż zaszczyceni przez krajową komisję dla podatku zarobkowego wyborem na członka komisji państwowej, pragnę zdać sprawę zarówno z czynności swoich w subkomitecie, gdzie kraj nasz i Bukowinę specjalnie zastępowałem, jak niemniej omówić wyniki sfinalizowanego rozkładu podatku zarobkowego na poszczególne towarzystwa podatkowe, względnie powiaty i kraje.

Gdy szczegółowo sprawozdanie z czynności dokonanych nie nadaje się do ogłoszenia w dziennikach z uwagi na niekolejną ilość cyfr — przeto postanowiłem prosić prezydium izby handlowo-przemysłowej we Lwowie o zebranie tejże izby przy współudziale delegatów izb handlowych krakowskiej i brodzkiej w celu wysłuchania mego sprawozdania.

David Abrahamowicz.

Germanie idą na Wschód.

Lwów 2 czerwca.

Nie ma obecnie dnia, niemal jednego, by telegraf nie przyniósł wiadomości o nowym rozporządzeniu Turcyi, zmierzającym do podniesienia siły zbrojnej. To polecono zakupić nową broń, to sfońto przywileje mahometan, by powiększyć liczbę rekrutów, to podwojono ilość batalionów rezerwowych, to rozłożono inacej organizację korpusów, by ułatwić mobilizację. Wtajemniczeni wiedzą doskonale, że wszystko to się dzieje za sprawą Niemiec. Od chwili, gdy rząd niemiecki wbrew względem, dyktowanym przez religię chrześcijańską i ludzkość, stał w sprawie greckiej i kręteńskiej przeciwko całej Europie u boku Turcyi. Porta wierzy ślepo

w przyjaźń niemiecką i posłusznie spełnia każdą wskazówkę, nadesłaną jej z Berlina.

Cała ta reorganizacja armii tureckiej, dokonywana przez oficerów niemieckich i przynosząca niemieckim fabrykantom broni, jak Krupp i Löwy, natychmiastowe korzyści pieniężne, idzie równolegle z budową kolei w Azji Mniejszej. Początkowo, przed laty kilkunastu Turcy nie byli wielkimi zwolennikami dróg żelaznych. Dopiero, gdy dzięki tym ostatnim mogli szybko przerzucić znaczne masy wojsk podczas wojny z Grecją z Azji Mniejszej do Europy, zrozumieli znaczenie tych linii komunikacyjnych i nie nie mają przeciwko temu że Niemcy rozszerzają obecnie w Azji Mniejszej sieć kolejową.

A w ślad za kolejami i urzędnikami niemieckimi idą i osadnicy niemieccy. Mielimy niedawno sposobność rozmawiać z dwoma ludźmi, którzy znają Wschód. Pierwszy z nich był długie lata szefem biura prasowego w Serbii i zna półwysp bałkański wybornie. Opowiadał nam, iż od lat dziesiątką osadnicy niemieccy, niby nowa wędrownia ludów, płyną do Serbii, do Bułgarii, do Rumunii, do Turcyi europejskiej, gdzie się osiedlają pomiędzy Adrianopolem i Konstantynopolem. Wygląda owo osiedlenie tak, jak gdyby się odbywało według planu z góry oznaczonego. W Serbii wylądowali chłopów tamtejszych z najżyźniejszych gruntów. W Bułgarii idzie owo wysiedlanie trudniej, gdyż Bułgar jest przeczniejszą od Serba. Lecz i on nie może wytrzymać współzawodnictwa z Niemcem. W Turcyi mnożą się osady niemieckie tak szybko, że za lat kilka w okolicach Konstantynopola będzie łatwiej rozmówić się po niemiecku, niż po tureku lub po grecku.

W Niemczech już dzisiaj żyje 10 milionów ludzi, którzy w owożeniu nie mają co do ust włożyć, nie mogą też i na kawałek chleba zapracować, bo tego chleba za mało w porównaniu do rąk, żądających pracy. Skierowano więc ową milionową rzeszę na wschód. Banki niemieckie obfitują w nadmiar kapitałów. Kolonizację otrzymują pieniądze na 2%, kupują ziemię tężną, że do tej pory uprawianą i wyciągają z niej 10 proc. Tęliżby wskazywać tajemnicę ich powodzenia.

Drugi z naszych informatorów, Polak, od lat trzydziestu osiadły w Bejrucie, opowiadał, iż w Azji Mniejszej i w Syrii język niemiecki już wypiera prawie zupełnie używany tam przez lat sto język francuski. Wszędzie zoczyasz piwiarnię, wszędzie usłyszysz pieśni niemieckie, handel olejkami różnymi, ba! i plantacje róż zagarnęli Niemcy. W portach syryjskich do nich należą główne domy handlowe, poprzednio utrzymywane przez kupców mararylickich i włoskich. Konsul niemiecki wyrósł wszędzie na pierwszą osobę. Drą przed nim baszowie najpotężniejsi, gdyż sułtan dla Niemców wszystko robi.

— Jesteśmy świadkami — mówił nasz znajomy — niezmiernie ważnego procesu dziejowego, pływnięcia fali germańskiej na Wschód, już daleko poza krainy słowiańskie. Słowiańszczyzna południowa za lat sto będzie wyspą w oceanie germańskim. I ten ocean ją zaleje.

Szczegóły powyższe, podane przez ludzi poważnych, czerpane z pierwszej ręki, zasługiwały istotnie na podanie do wiadomości publicznej. Rzucają one na stosunek słowiańsko-niemiecki światło nowe, ponure...

Zaburzenia w Żabiu.

Zabie 1 czerwca.

Te sceny, których w siódmym dziesiątku lat była widownia cała niemal Galicya z powodu regulowania kwestyi serwitutowej, owe słynne hasła „lisy i pasowyska“ — to wszystko w zmienionej nieco postaci odżyło obecnie w Żabiu w całej swej grozie i sile. Ze stało się to dopiero w lat dwadzieścia kilka później, niż w innych miejscowościach, to tłumaczyć te odmienne panujące tu stosunki.

Ogromne przestrzenie lasów fundacyi skarbowych w Żabiu dawniejszymi czasami tak mało stosunkowo przynosiły dochody, że nikt nie troszczył się o to, czy tu lub ówdzie któryś z sąsiadów huculów nie przywłaszczył sobie kilkunastu hektarów lub kilkunastu morgów, należących do dóbr fundacyjnych, a ubytku takiego bardzo szczupły personal zarządu w bardzo licznych wypadkach nawet dostrzec nie mógł. Stąd poszło, że i po serwitutowym wykupie gruntów nie dbano wcale o to, aby należało pilnować nowo powstałych granic, których nawiasem mówiąc zupełnie w wielu miejscach nie wytyczono. Gdy ceny drzewa podskoczyły, wskutek czego wartość lasów wzrosła, zaczęto pilniej dbać o ich granice i z pomocą wzmocnionej służby przestrzeganej, aby w granice fundacyi nie wdzierali się sąsiedzi.

Co więcej, zaczęto wytaczać nawet skargi sądowe tym, którzy poprzednio poprzewłaszczali sobie przestrzenie gruntów fundacyjnych. Do rzeczy wzięto się bardzo rozumnie. Aby nie wywoływać niezadowolnienia w bardzo szerokim kole ludności, co roku wyznaczano tylko po kilka sporów, a że za dawnej procedury sądowej spory ciągnęły się latami, przeto nieprawi nabywcy mieli czas oswoidzić się z położeniem i z łżejszem sercem pogodzić się z koniecznością, że zabrane oddać potrzeba. Gdy w roku zeszłym tak w sejmie jak i w dziennikach zarządowi fundacyi skarbowej poczyniono ostre zarzuty, że o majątek fundacyjny nie ma należytego starania, że granic dóbr w Żabiu nie uregulował i że włóczenie znaczne przestrzenie lasów pozabierał, wówczas zarząd rzucił odrazu przed forum sądu kilkadziesiąt skarg o oddanie

42

Jakóbina Vanesse.

Powieść

WIKTORA CHERBULIEZ.

(Ciąg dalszy.)

Figlowała z wielkim psem, którego wzięła z sobą; bawiła się jakgdyby miała lat dwanaście. Dlaczego często rozprawia tak, jakgdyby miała sześćdziesiąt?

Zatrzymaliśmy się na polance, u stóp pagórka.

Siedząc na odłamku skały, jakiś czas obserwowała dągiola, który, posuwając się w linii spiralnej ku wierzchołkowi starego dębu, dziurawił korę uderzeniami dzioba.

Korzystając z tej sposobności, opisała mi odmiany dzięciołów i wykazała zachodzące między nimi różnice.

Słuchając jej, myślałam, że ta młoda dziewczyna, głaz na którym siedziała i dzięcioł, szukający owadów i gąsieniec — nie dbają o to, co kto o nich myśli, że obojętna im jest moja opinia o nich i że dziewczyna ta o wiele bliższą jest natury, niż ja.

Dziwna istota! Choć wnuczka margrabiego i wyrafinowana pod względem tonów i manier w stopniu najwyższym, jest przecież

zupełnie dzika. Jak dzieci, rządzi się tylko wrażeniami, obrazami i niewielką liczbą idei bardzo prostych, które uważa za prawdy widoczne i które zastępują jej rozum i sumienie.

Walery, któremu zwierzyłam się z tych spostrzeżeń, odrzekł:

— Niech pani ufa jej! Ta dzika jest dla mnie dowodem, że można mieć duszę czystą, a jednak przewrotną.

Zaprzeczyłam temu.

— Tak jest, droga pani, nienawidzi grzechu cielesnego, ale niech pani ją w osem zadrań lub obrazi, a będzie się mściła wszelkimi środkami. Dzieci zatrują się strzałami.

Byliamy sami, więc korzystając ze sposobności, swym głosem miłym, sprawiającym na mnie wrażenie muzyki, dodałam:

— Ktokolwiek nie kocha mojej Karolki, jest złym.

Wyrzuciłam mi, że jestem dla niej za dobrą i pobłażliwą.

— Co pan chce? — odrzekłam — nie mogę stłumić w sobie przywiązania do niej. Gdyby Karolka żyła w świecie tak zepsutym i patrzyła na rzeczy tak niegodziwe, wątpię czy miałaby duszę tak czystą, jak panna Vanesse.

Nie pozwolił mi mówić więcej i siedł do fortepianu.

Ona go nie lubi, a on nie może jej znościć. Sprawa mi to wielką przykrość. Staram się pojednać ich z sobą — i mam nadzieję, że mi się to uda. Ona jest tak naturalna!

Pewnego dnia, choć powiedział mi kom-

plement, oświadczył, że lubi tylko kobiety sprawiające na nim wrażenie cząstki natury.

12 grudnia.

„Odbylam długą konferencję z moim głównym ogrodnikiem.

W ogrodzie szpitalnym na grządkach warzywnych rosną drzewa owocowe, których korzenie, rozszerzając się coraz więcej, przeszkadzają jarzynom.

Potrzeba wybrać jedno z dwojga — i ogrodnik radzi poświęcić warzywa.

Owoce są droższe — mówi — niż sałata, fasola i kartofle.

Pod tym względem ma słuszność, ale zauważyłam, że moi starcy bardzo interesują się ogrodem i nigdy nie wyrażają się inaczej, jak tylko: „nasze kartofle“. Otóż nie mogłoby tak nazywać ich, gdybym je kupowała. Zrobiłabym krzywdę ich upodobaniom. Może gdzie w sąsiedztwie znajduje kawałek ziemi szatnej pod ogród warzywny. Starcy moi mieliby zarazem i cel wycieczki...

Pomyśl o tem.

— Czy pani nie uważa, że moja Diana brązowa jest do mnie podobna? — zapytała mnie Jakóbina.

I pokazała mi doskonale zachowany posążek bogini.

Rzeczywiście podobna: ta sama delikatność rysów twarzy, ten sam kształt policzków i brody, te same usta małe, podobne do pączka róży.

A jednak między panią i nią jest wielka różnica: ona uczesana inaczej.

— Nie lubisz pani takich warkoczów jak moje? — zagadnęła.

— Zdaje mi się, że są niewłaściwe w wieku pani.

— Prawda, warkocze takie noszą tylko młode dziewczynki, lecz właśnie dlatego częściej się w ten sposób. Dopóki je będę nosiła, żadnemu mężczyźnie nie przyjdzie do głowy myśl zalecania mi się. Tylko starcy kochają się w młodych dziewczynkach, lecz wtedy policzkuje się ich.

Znam jednak młodzieńca, który bardzo zaprzątnął się sobie głową. Jest nim mój sąsiad, pan Andrzej Belfons, lecz ona nawet nie patrzy na niego.

„Niepotrzebnie mówiłaś mi, dlaczego częściej się w warkocze, gdyż i sama domyślałam się powodu. Wszakże gdybym mogła, chętnie zamknęłabym twoją boginię w szafie: piękna ona, lecz i niebezpieczna, gdyż podejrzewam, że jest twą powiernicą i udziela ci złych rad...“

1 stycznia.

„Wczoraj wieczorem była awantura w oddziale kobiet.

Jako w dzień św. Sylwestra, staruszek — według zwyczaju — dostały indyki nadziewane kasztanami i większe porcje wina. Otóż wypili go za wiele i popsuły sobie zabawę.

Po obiedzie, w sali przeznaczonej na czytelnictwo, wdowa Pricard, grająca w bezika z panną Maillet, choć się pocieszyły po prze-

granej odezwała się złośliwie, że partnerka jej miała kochanka w szesnastym roku życia.

Panna Maillet kazała jej wytłumaczyć się, z czego wywodziła się kłótnia, w której wzięli udział wszyscy.

Zakonnicie, nie mogąc uspokoić ich, chciały posłać po mnie, lecz jakoś powoli uciszyły spór.

Dziś rano wezwał mnie siebie wdowę Pricard i ostro zganiał ją.

Niewiadomo mi, czy panna Maillet popełniła błąd w szesnastym roku życia, lecz wiem, że ma lat sześćdziesiąt siedem, że przez całe życie żyła uczciwie jako pończoszarka, że choroba oczu doprowadziła ją do ostatniej nędzy i że jest samotną na świecie.

Biedna kobieta! Sam Bóg oddawna jej przebaczył...“

„Jakóbina lubi koronki, a ja mam bardzo piękne, które ojciec mój otrzymał od jakiegoś niewypłatnego dłużnika swego. Nieraz już brała mnie ochota pochwalić się nimi przed nią, lecz nie mogłam zdobyć się na odwagę.

Dziś o godzinie dziewiątej rano panna Vanesse weszła do mego pokoju, ażeby złożyć mi życzenia Nowego Roku.

W rękę trzymała pudełeczko.

(C. d. n.)

Najnowszych fasonów kapelusze, krawaty, koszule, kołnierze i mankiety

poleca magazyn pod firmą

E. MACHAYSKI

Lwów, róg ulicy Jagiellońskiej i Trzeciego Maja.

przeprzeni, przywłaszczonych sobie przez huculów.

Powstało rozgoryczenie w ludności, a rozgoryczenie to przybrało zatrważające rozmiary wskutek szybkiego postępowania, przepisanej nowej procedury sądowej. Huculi zdecydowanie wiedzieli, że przeciw niemu wytoczono skargę i pierwszy wyznaczone termin do rozprawy, zaraz na pierwszym terminie wysłał wyrok nakazujący mu oddać cały grunt lub znaczną jego część. Zanim miał czas ochłonąć z pierwszego wrzasku, już go trafiał grom najboleśniejszy.

Przyzwyczajony do dawniejszej władzy po sądach całymi latami, po prostu nie mógł przypuścić, aby w tak krótkim czasie po doręczeniu skargi mogły spaść wyroki, odbierające mu wszystko lub prawie wszystko. Do tego błogosławieństwa nowej procedury przylączył się jeszcze fakt, że ludzie szukając ratunku na swą, nędzę, znaleźli doradców, którzy ich w gorze jeszcze niż to pohnęli nieśczęściem. Rozmaici pokatni pisarze, niepowołani rzekomo obrońcy ludu i inne ciemne postaci poczęły doradzać ludności, aby gwałtem odparła zamachy na własność swoją i mimo wyroków nie ustępowała nikomu ani piędy ziemi. Takie i im podobne podstępne wywołania niechęci, a wskutek tego i nieufności do władz, a wzburzenie przeciw fundacyi Skarbkowskiej i jej przedstawicielom.

Toteż zdarzały się liczne fakty, że fundacya w wielu sporach ofiarowała ludności bardzo korzystne ugody, darowała niemal zawsze kosztu sporu, a ludzie obalamuceni przekładali procesy z ogromnymi kosztami nad bardzo korzystne ugody w mniemaniu, że gdy nikt do zgody z fundacją nie przystąpi, to ona nie będzie miała śmiałości przeciw wszystkim wystąpić. Tego ich nauczyli niesumieśni doradcy i ludzie, którzy polując na mandaty poselskie, bezmyślnie ośmieszają w tłumy hasła, błyszczące złotą nadzieją, a przynoszące krwawe zbioru.

Ze wzrastającą liczbą wyroków sądowych wzrastało koło niezadowolonych, a jedni podjudzani przez druzgocich postawili naruszoną im myśl oporu władzy wprowadzić w czyn. I wprowadzili. Gdy komisja sądowa 27 maja b. r. ze znaną sądowym wyjechała do lasu, aby przedsięwziąć pomiar spornego między fundacją a jednym z huculów gruntu i znalazła się na polanie otoczonej lasami, na dany gwizdaniec znak wypadła z chaszczy oherada ludzi uzbrojona w siekiery i koły, otoczyła członków komisji i ośmieszając na nią obelgi, wzbronila jej przedsięwzięcia czynności komisyjnych.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności naczelnik sądu Kulczycki, znawca Markes i zastępcą fundacyi br. Walisz petrafilii tyle zachować zimnej krwi, że żaden z nich na żadną z obelg nie odpowiedział i zachowując zupełny spokój przedkładali rozjuszonej tłuczoży, że ich woli stanie się zadość i że komisja gruntów mierzyć nie będzie. Najdłuzsze wrzaski wyprawiały kobiety i dzieci, uzbrojone w drągi, których ich małe ręce unieśli prawie nie mogli. Wedle panującego wśród wzburzonych przekonania, kobiety i dzieci nie mogą być srogo karane, one więc miały biatyjkę rozpocząć, a mężczyźni dopiero po bitych mieli doprawiać. Wśród zniewag padły takie hasła: „pidemo pid inccho caru, dajcie nam pasy, koły nam widberajete gruntu.“ Tych hasel na pewne chłopskie nie wymyśliły głowy. Pod gradem zniewag i urągani, pod grozą utraty życia pod kołami motłochu przebieła komisja kilka kilometrów i powiedzieć śmiało można cudem ocalała.

Po takim wypadku zaczęto naturalnie ochwytać przywódców ruchu i osadzać w aresztach. Huculi nie dali się wygrać. Na licznych zebrań i w rozmaitych punktach Żabia postawili odbiór uwięzionych, a obszar dworski zrównali z ziemią. Straszna rzecz była patrzeć jak tu i ówdzie po drodze stały kupy ludzi dziko patrzących przed siebie i jakby oczekujących jedynie wezwania do buntu. Każdy z siekierą lub ław. bartką, różną od siekiery jedynie osobą. Na to poradzić nie mógł nikt, bo posterunek żabskiej żandarmeryi zaledwie czterech liczy ludzi. I kto wie, czy gdyby nie wojsko w czasie nadsełania w sile szesnastu ludzi — nie przybyłaby dziś jeszcze jedna krwawa karta do historii kwestyi serwitutowej.

Z izby sądowej.

(Sprawa tłumackiej cukrowni).

Lwów 2 czerwca.

Akt oskarżenia, wygotowany przez prokuraturę państwa w sprawie cukrowni tłumackiej, przedstawia sprawę tak następującą:

W r. 1889 umarł Karol Jahn, właściciel dóbr tłumackich. Pozostawił synowi Filipowi dobrą wartość około miliona zł. oraz gotówkę i w papierach wartościowych około pół miliona. Filip Jahn, liczący wówczas lat 29, nie miał tak wielkim majątkiem zarządzad i był umysłu dość tepego. Zarząd dóbr objął dożycozasowy dzierżawca Gumiński. Pozyskawszy ślepe zaufanie Jahna, stał się Gumiński panem samowładnym. I tak np. kazał Jahnowi wydźwignąć niejakiemu Altheimowi dobrą Oleszę za 10.000 zł. rocznego czynszu z dodatkami rocznie po 25 morgów lasu do wyrobu, wnet zaś potem już sam, bez pytania

się Jahna, sprzedał Altheimowi 100 morgów lasu do wyrobu wartości 43.000 zł. za 10.000 zł. i dał mu nadto bezpłatnie korczunek na 200 morgach. Jahn stracił na tem 57.000 zł.

Niejakiemu Kannerowi, żydowi ze Lwowa, wydzierżawiono dobra Jezierskie za 12.000 czynszu rocznego. Kanner tak dzielnie gospodarował, że w parę lat potem był winien Jahnowi 21.000 zł. Przyszło do egzekucyi sądowej i sekwestracji i Jahn za namową Gumińskiego kupił inwentarz żywy od Kanner'a za 37.000 zł. chociaż Kanner na mocy wyroku sądowego z Jezierszan musiałby być ustąpić. Kanner nie tylko zniszczył majątek i rat dzierżawnych nie zapłacił, ale nadto wyszedł z so-witym zyskiem.

Gumiński puścił się także na pole przemysłu. Za jego inicjatywą zawiązała się spółka komandytowa pod firmą: „Cukrownia w Tłumacu: Gumiński, Volter i Spka“ Cukrownia ta, razem z maszynami wartą była około pół miliona zł.

Dyrektorami cukrowni byli Gumiński i Volter z Pardubice w Czechach i mieli rocznie po 10.000 pensyi. Kapitał zakładowy na prowadzenie cukrowni pochodził z udziałów kilku współników, między którymi był i Stanisław Skoszepanowski. Udziały te wynosiły na papierze 400.000 zł. faktycznie zaś wpłacony został udział Jahna 100.000 zł. i udział Skoszepanowskiego 25.000 zł. Gdy dwóch współników, zrażonych niedbałością dyrektora, wycofało się, szafosowali oni księgi, aby tylko owych 400.000 zł. w księgach figurowało, a mianowicie powiększyli w księgach cyfrę każdego udziału o pewną kwotę.

Cukrownia, wskutek niesłychanie lichogo zarządu, przynosiła tylko straty, tak że udziały wpłacone wynoszące 185.000 zł. stopniały do 64.000 zł.

Dr. Antoni Howurka, Czech, był lekarz wojskowy, uzyskawszy zaufanie Jahna, jako lekarz domowy, rychło objął sytuację, ożenił się z córką Gumińskiego i otrzymał w cukrowni posadę kontrolora. Nabył on od jednego ze spółników, niejakiego Maszka, jego 20 tysięczny udział zapisany w księgach jako 63 tysięczny i w parę lat potem, gdy udział ten reprezentował wartość tylko 7.000 zł. sprzedał go Jahnowi za 58.000 zł.

Sprzedaż ta nastąpiła potajemnie, a Jahn pokrył cenę kupna weksłami, które potem Howurka jawnie egzekwował i kasał sobie jeszcze nadto płać procent od udziału. Tak samo i Volter udzielił swój wartości 7000 zł. (na papierze 63.000) sprzedał Jahnowi za 42.000 zł. a nadto wyłudził od Jahna 10.000 za ustąpienie z posady dyrektora cukrowni. Posadę tę objął po nim dr. Howurka.

Jahn był obowiązany dostarczać dla cukrowni buraków z 600 morgów, ale pieniędzy za te buraki Gumiński dopisywał do udziału Jahna, tak, że ogółem pretensya Jahna do cukrowni wynosi 828.000 zł.

Nastąpiła katastrofa. Mimo straszego wyzyku, jakiego dopuszczano się na majątek Jahna, nie dalo się związać końca z kołosem, szafosza że cukrownia straciła kredyt. W r. 1896 nastąpiła niewypłacalność cukrowni. Długi jej wekslowe wynosiły 929.000 zł. długi intabulowane na fabryce i dobra tłumackich 50.000 zł. a równocześnie okazała się ruina majątku tłumackiego, który obciążony został ogółem długami w kwocie 2.752.000 zł. Jednego dnia 28 grudnia 1896 wydano przeciw Jahnowi 33 nakazów płatniczych, z których 22 zmieniło się w nakazy egzekucyjne. Władze zajęły się tą sprawą, sąd obwodowy stanisławowski kazał zbadać stan umysłowy Jahna, a skoro lekarze skonstatowali u niego trwałe niedołęstwo umysłowe, wzięto go pod kurtelę. Cukrownia zaś opiekował się sekwestrowy sądowy, a Gumińskiemu, Howurce, Volterowi i Kannerowi, wytoczono śledztwo, które ich zaprowadziło na ławę oskarżonych.

Piętym oskarżonym jest były buchalter cukrowni, Setina, Czech który sprzeniewierzył około 1000 zł. szafoszawszy odpowiedzialną pozycję w księgach. Fałszerstwo to było tak niezgrabnie i niedbale zrobione, że je natychmiast odkryto podczas badania ksiąg cukrowni.

Akt oskarżenia powyższej treści został odczytany dziś w piątek rano przed lwowskim trybunałem sędziów przysięgłych przez prokuratora p. Niewiadomskiego.

Trybunałowi przewodniczył radca Weinreb, a bronią oskarżonych adwokaci dr. Grek, dr. Ashkenazy i dr. Kahane.

Po odczytaniu aktu oskarżenia radca p. Weinreb wyjaśnił sędziom przysięgłym, że najwyższy trybunał polecił całą sprawę sądzić we Lwowie, a nie w Stanisławowie, na prośbę dr. Howurki, który ze względów „kwa-waryjskich“ i „lokalnych“ wolał stać we Lwowie przed sądem.

Następnie zaczęły się przesłuchy oskarżonych.

Gumiński opowiadał, że posadę plenipotentu dóbr tłumackich objął w pół roku po zakupie tych dóbr. Na dobrach tych ciążyło wówczas dług przeszło 600.000 zł. tak, że Jahn miał de facto tylko 400.000 zł. majątku w ziemi, bo całe dobra warte są milion. Oprócz tego miał Jahn w papierach wartościowych przeszło 300.000 zł. gotówki.

Gumiński objął zarząd dokładał wszel-

kich starań, ażeby dobra podnieść, tem bardziej, iż znalazł je w nader opłakanym stanie.

Gumiński twierdzi, że cały akt oskarżenia oparty jest na nieprawdziwych oświadczeniach i bardzo wątpliwych wartości szacunkach. On sam nie poczuwa się do żadnej winy. W działaniu idea podniesienia przemysłu krajowego była mu zawsze rzewnością, a przyczyną niepowodzeń cukrowni tłumackiej szukał naley w kartalach właścicieli rafinerji, nieurodzajach itp.

Zanim przystąpiono do założenia fał ryki przez rok cały podróżował. Był w Czechach, badał stosunki tamtejszych cukrowni i dopiero przekonawszy się, że 400 tysięczny kapitał zakładowy daje zupełną rękomię rozwoju fabryki, przystąpił do jej założenia.

Kanner tak haniebnie gospodarował w Jezierszaniech i tak powikłał tamtejsze interesy, że korzystniej się wydało Gumińskiemu dopłacić jeszcze Kannerowi 10.000 zł. i pozbyć się go po dobrej woli, niż prowadzić z nim roz-wlekły proces.

Wogóle Gumiński miał tak pracować, aby Jahnowi przysporzyć jak najwięcej korzyści.

Gdyby dwa lata jeszcze utrzymać cukrownię, to wszystkie długi byłyby spłacone, a co więcej, byłoby około 300.000 zysku.

Drugi oskarżony Volter znajduje się obecnie w Ameryce i proces będzie mu mógł być wytoczony dopiero wówczas, gdy go władze dostaną w swoje ręce.

Potem rozprawę odroczono.

(La comedia e finita).

W grudnia r. z. w Szczawnicy Tadeusz Doskowski zabił inżynierową panią Górską z Warszawy. W tej sprawie rozpoczął się w Nowym Sączu w piątek rano proces, który jest tajny, a akt oskarżenia podobno tak przedstawił cały ten dramat:

Żona inżyniera, Wanda Górską z Warszawy, od kilku lat stała przyjeżdżała do Szczawnicy z 8 letnią córeczką Zosią i młodszą Maryą, zwaną „Lila“. Mieszkając w domu Tadeusza Doskowskiego, zawiązała z nim stosunek miłosny, który doszedł tak daleko, że Górską objęła zarząd domu. Pokoje ich sąsiadowali razem z sobą. W lipcu 1898 poznała miała p. Górską właściciela dóbr Szczawnicy wyżej p. Leona Szalaya i ten ożłowił wzbudził zazdrość w Doskowskim. Doskowski miał się przekonać, że pani Górską go w nocy z 4 na 5 grudnia zdradziła, toteż zażądał od niej, aby opuściła jego dom do 10 grudnia, a do tego czasu nie widywać Szalaya. Pani Górską przyjęła te warunki.

Katastrofa nastąpiła w nocy z 7 na 8 grudnia. Doskowski i Górską wrócili z wizyty i rozszli się każde do swego pokoju. W nocy Doskowski powziął myśl samobójczą. Nabył dubeltówkę, lecz gdy miał strzelić do siebie, przypomniał sobie matkę i broń odłożył. Zasnął zmęczony. Nagle zbudził go głos z sąsiedniego pokoju. Górską zawołała:

— Czy pan już śpi?

A po chwili:

— Chciałam panu powiedzieć jeszcze raz, że jesteście podły!

Wówczas — jak opowiada Doskowski — szal go ogarnął. Wpadł do pokoju Górskiej ze strzelbą w rękę i wypalił.

Nieszczęśliwa, która stała na środku pokoju w koszuli tylko i trzewikach, runęła na podłogę. Doskowski przerażony tym widokiem wszedł do sypialni Górskiej, oparł na jej łóżku kolbę dubeltówki, przyłożył lufę do piersi, pociągnął za cyngiel i... chybił. Choć powtórzył samach samobójczy, wbiegł do swego pokoju, aby poszukać naboju, przyczem wywrócił szafę i pokaleczył się. Następnie z drugą strzelbą w rękę wpadł do pokoju, w którym leżała Górską i przekonał się, że jeszcze żyje, wybiegł wolać o ratunek.

Lekarz dr. Kołaczowski znalazł Górską we krwi jęczącą z bólu. Ratunek okazał się niemożliwym, bo kula przeszła ją na wylot poniżej piersi. Umarła o 3 w nocy.

Dzieci Górskiej, dziewczynki, obudzone strzałem wstąpi z łóżek i spostrzegłszy wijącą się z bólu w potokach krwi matkę, trzęsąc się ze strachu i grozy, ukłękły obok niej i zaczęły modlić się do Matki Boskiej. Starsza, ośmioletnia Zosia opowiada, że kiedy Doskowski po raz drugi zjawił się w pokoju ze strzelbą, zamówił:

— Zabilem cię! To za moją krzywdę!

Inne osoby, z którymi Doskowski zetknął się bezpośrednio po dokonaniu morderstwa, opowiadają, że zbrodniarz w pomieszczeniu mówił:

— Schwytałem ją na gorącym uczynku z innym, więc ją zabiłem. Prawda, że to czyn szlachetny?

Doskowski jest oskarżony o morderstwo.

Na świadków powołano ośmioletnią córeczkę zabitej Zosię Górską z Warszawy i 16 innych osób.

Czas odnowić przedpłatę!

KRONIKA.

Lwów dnia 2 Czerwca.

Zapiski osobiste. Wiceprezydent namiestnictwa p. Jan Lidl wrócił do Lwowa, a wiceprezes wydziału krajowego p. Chamiec wyjechał do Wiednia.

Mianowania. Cesarz nadał radcy budownictwa w gal. służbie budowniczej Józefowi Braunseisowi tytuł starszego radcy budownictwa z uwolnieniem od taksy.

Prezydent ministrów zamianował starszych komisarzy powiatowych Adama Thuermanna i Kazimierza Bukowczyka starostami a komisarza powiatowego Wincentego Ferdynanda Dobrowolskiego sekretarzem namiestnictwa galicyjskiego.

Ministerstwo handlu zamianowało Jędrzeja Kowalekiego asystentem pocztowym, a dyrektora poczt i telegrafów przeszaczył go do Czortkowa.

Akademii weterynaryjnej ukończyli ze stopniem lekarzy weterynaryjnych pp. Kazimierz Desberg, rodem ze Lwowa i Jan Fischer, rodem z Żółkwi (z odznaczeniem).

Uganiem słynka ułożyli w miesiącu maju pp. Michał Chwalibński, weterynarz miejski z Przeworska, Karol Mecenseff, weterynarz miejski z Dolnej Tuzli z Bośni, Stefan Neuman, weterynarz okręgowy z Niemieckiego Brodu z Czech, Samuel Puzet, weterynarz miejski z Czarny, Tadeusz Skwirzynski, weterynarz miejski z Belza, Bolesław Swiderski, asystent katedry chirurgii w akademii weterynaryjnej lwowskiej, Konstanty Zelezkowski, weterynarz miejski z Sądowej Wiszni.

W Krakowie drowie medycyny: Czerwinski, Przybyszowski, Krok, Palester, Sobieszczański, Stabilewski i Zatlókal.

Ze sfery adwokackiej. Dziennikarz i sądowy tłumacz języka polskiego i ruskiego dr. Józef Zipser odczytał obecnie kancelaryjną adwokacką we Wiedniu na Freisingergasse 4.

Ślub panny Hali Danilukówny z p. Hieronimem Łucykiem, dziennikarzem lwowskim, pobłogosławiony będzie we Lwowie d. 3 b. m. w cerkwi Wołoskiej o godzinie 8 wieczorem.

Jezuit i Cześć są przedmiotem pocisków a p. Daszyński i żydzi wiedeńscy obrony lwowskich „naphta-und-sparrkassa-liberalów“. Po spokoju dwóch lwowskich jezuitów i jednego tarnopolskiego *Słowo Polskie* uspokoiło się nieco na punkcie członków Towarzystwa Jezusowego, którzy mu znowu tak bezpośrednio nie zawadzają — Czechami atoli, będącymi przeskądą dla p. Madeyskiego do osiągnięcia portfeli ministerjalnego a dla jednego z korespondentów wiedeńskich hofiatostwa, trzęsie tak, iż nawet czytelnikowi nie dobrane się robi. Oburzenie *Słowa* doszło wozarów do szczytu, bo proszę sobie wyobrazić, praska *Politik* ośmieliła się zdemaskować działalność polityczną — nie wiemy czy czynnego ale w każdym razie przyrzekającego protektora *Słowa*, p. Madeyskiego. Napisała ona nie mniej ni więcej, tylko że jeśli p. Jaworski i Madeyski są jednym się oświadczają, to każdy z nich czyni to z innych powodów. P. Jaworski z przekonania a p. Madeyski w nadziei, że to gabinet obali a do rządu przyjdzie on i jego zwolennicy z niemieckiej opozycji. Za tę otwartość *Politik*, płaci jej *Słowo* nazwą „czeskie ogary“.

Wycieczkę naukową dla zwiedzenia budowanych obecnie linii kolejowych z Trzebin do Skawie i z Chabówki do Zakopanego urządzają profesorowie politechniki lwowskiej pp. Rychter i Skibiński w tym miesiącu na czele swoich uczniów.

Kongres delegatów stowarzyszeń „Czerwonego krzyża“ ma być wkrótce zwołany, a to w tym celu, aby tym stowarzyszeniem wytyczył ośl działalności w czasie pokoju. Zawiadomili o tem członków galicyjskiego stowarzyszenia „Czerwonego krzyża“ zebra-nych w piątek na walne doroczne zgromadzenie pod przewodnictwem namiestnika hr. Pińskiego prof. Roszkowski, który zarazem wygłosił na tem zgromadzeniu odczyt o „działalności stowarzyszeń „Czerwonego krzyża“ podczas pokoju“.

Garden a raczej Water-Party towarzysztwa żyłwarskiego lwowskiego, wedle zapowiedzi, odbyło się w dniu Bożego Ciała na Stawach Panińskich i zgromadziło wyborowych widzów. Kapela wojskowa wtórowała zabawie a śpiewy towarzysztwa „Echo“ przyczyniały się do nader miłego urozmaienienia całości. Wyścigów na łodziach śledzili widowni z wielkim zainteresowaniem, a palmę zwycięstwa odnieśli pp. Hryniewicz i Przanowski, którzy dostali pamiątkowe za to medale. Niebo sprzyjało również części programu nazwanej „in the azure“ i w przestworach swoich pochłaniało najrozmaitsze apokaliptyczne potwory.

Deputację polską, złożoną z hr. Karola Lanckorońskiego, księcia superiora Jęłowicza i radcy dworu Struszkiewicza, przybyła, aby u stopni tronu złożyć podziękowanie kolonii polskiej za darowany z łaski monarszej kościół i dom na Kennwegu i zarazem prosić monarchę, aby raczył odwiedzić tą polską świątynię, przyjmował cesarz przed kilku dniami na audyencji.

Dyplom na obywatela honorowego borszcowskiego wrocławski został uroczystie starości p. Karolowi Mühnerowi 2 m. w obecności całej rady miejskiej. Za staraniem p. Mühnera powstały w Borszczowie chodniki, nowe gmachy, uporządkowane place i ulice, przyczem p. Mühner nie szczędził nigdy o sobietych trudów ani zabiegów. Około upiększenia i uporządkowania miasta znalazło pracę wielu biednych Borszczowian i to się też niemało przyczyniło do dobra miasta. Tekst pisma zamieszczonego w dyplomie wylicza wszystkie te zasługi p. Mühnera, położone około Borszczowa. Obywatelstwo honorowe nadał mu Borszczów jeszcze 18 lipca zeszłego roku.

Pożary. W Jeziernie pod Tarnopolem spaliło się we wtorek 33 budynków i chat włościańskich.

Ładna wioska powiatu żółkiewskiego Dorosów Wielki niszczy tej wiosny drugi pożar. Dnia 24 kwietnia poszło z dymem 12

gospodarstw z 24 budynkami, zeszłej zaś niedzieli o 7 wieczorem wybuchł ogień na gr. kat. probostwie, prawdopodobnie z braku dozoru nad dziećmi sąsiada, które chciały sobie upieć kartofli na kolację. Spłonęło tym razem 10 zabudowań, które wraz z temi co się poprzednio spaliły, były asekurowane w krakowskim towarzystwie na ogólną sumę 16.000 zł. Dnia 24 wioska leżała cała w rumowiskach, gdyby nie energiczna pomoc sąsiednich straży ogniowych z Kulikowa, Dublan, Zaskowa, Zarudziec i Zniesienia. Strażacy pierwszy i drugi raz z ochłubną energią szli w płomienie i potrafilili pożar zlokalizować.

Wybór prezidenta m. Krakowa naznaczony został na 15 bm.

P. Daszyński w śledztwie. Po zgromadzeniu socjalnych demokratów, urządzonem w Krakowie w bieżącym tygodniu, a na którym p. Daszyński bardzo dowcipnie usiłował zdjąć odium roztworzenia pieniędzy gal. Kasy oszczędności z grupki taw. sparrkassa-liberalów, a zwałid je na szlachetę, albo, jak on się wyraża na „klikę“ szlachetkę — wytoczył prokuratury krakowska tak p. Daszyńskiemu jak i dr. Markowi wspólne śledztwo o to, że mowami swymi na tym wiecu chcieli wznieść nienawiść między warstwami społecznymi. Śledztwo prowadzi sędzia p. Jagosiński.

Płotun uderzył w cerkiew w Utoropach w powiecie kosowskim. Drewniany budynek stanął natychmiast w płomieniach i wnet zgorzał do szęściu. Szkoda wynosi przeszło 4.000 zł. Cerkiew była asekurowana na 2.600 zł.

Zaburzenia w Pomorzanach. Na mniejszą skalę, aniżeli w Żabin, miały miejsce zaburzenia włościańskie w dniach 25 i 27 bm. w Pomorzanach, a skierowane były przeciw urzędowi gminnemu. Mianowicie rada gminna uchwaliła okopać część pastwiska gminnego i przeszacować ją pod uprawę jarezyn dla biedniejszych mieszkańców za małą opłatą.

Gdy dnia 25 zm. przystąpiono do wykonania tej uchwały, kilkunastu włościan zbiegło się i rozpadło najętych do okopania pastwiska robotników. Do tego podniewieni zostali przez żydów, którzy tłómaczyli włościanom, że naczelnik gminy p. Kłiszcz ma zamiar tę część pastwiska oddać dworowi.

Tak samo 27 z. m. gdy ponownie naczelnik gminy najął robotników do okopania, włościanie spędzili robotników, a rowy, o ile je zaczęto kopać, zasypali. Dopiero dnia 29 z. m. przybyła ze starostwa komisya, zaprowadziła porządek i spokój. Sprawa jednak została oddana prokuratury państwa.

Kłeska pożaru, jaka dotknęła Dobromil, nie dosięga tych rozmiarów, jak zrazu doniesiono. Spaliło się 7 domów i 4 zabudowania gospodarskie. Pożar, dzięki energicznej pracy straży dobromilejskiej i z okolicy zlokalizowano w dwie godziny. Z budynków publicznych tylko pierwsze piętro domu pocztowego się spaliło, wskutek czego poczta przez dwa dni nie urzędowała.

Morderstwo i rabunek W Jamnicy pod Stanisławowem w nocy z maja na czerwiec po godzinie 2 wdarł się po drabinie na strzechę chłupaty Dymtra Hawryluk jakiś zbrodniarz, a wyrwawszy kilka snopków z posaycia wszedł do wnętrza. Hawrylukowa słysząc kogós chodzącego po sieni i ubudziła męża, ten jednak odrzekł, że będzie napastnika czekał w komorze, tymczasem ledwie to wyrzekł, morderca wpadł do izby i jednym cięciem siekiery pozbawił Hawryluka życia, drugim ciosem zranił śmiertelnie żonę jego, a wreszcie i chłopca. Oboje ciężko rannych przywieziono do szpitala do Stanisławowa. Morderstwa mogło dokonać kilku sprawców. Hawryluk dzień przedtem sprzedał parę wółw za 300 zł. a miał w domu znacniejszą pieniadze 800 czy 1.200 zł.

Sejm w wojnie z dalennikami. Na środowym posiedzeniu sejmu dolno-austriackiego poseł Lueger postawił wniosek nagły, aby sejm co tydzień przeciw *Arbeiter Zeitung*, która łyżkowała sejmową za nową ordynację wyborczą wiedeńską. Lueger bardzo namyślnie zganił postępowanie socjalno-demokratycznej *Arbeiter Zeitung*. Poseł prof. Philippovich z grupy polityków socjalnych odpowiadał, że nie jest rzeczą sejmu reagować na ataki poszczególnych gazet, a prztem wyraził się, że po napastkach na trybunał administracyjny obecnie większość sejmowa (jak wiadomo chrześcijański socjalizm) zabiera się do krępowania wolności słowa i prasy. Na te słowa powstała w izbie wielka wrzawa i protesty.

P. Ofner twierdził, że nowa ordynacja wyborcza wiedeńska jest rabunkiem popelnionym na robotnikach i ataki *Arbeiter Zeitung* są zupełnie usprawiedliwione. P. Gesman socjalista chrześcijański gwałtownie polemizował z Philippovichem.

Hr. Auersperg wystąpił przeciw nagłości wniosku Luegera twierdząc, że nie jest zadaniem sejmu użyć prasy pisaną w dobrym tonie. Po dłuższej rozprawie uchwalono wreszcie nagłość wniosku 29 głosami przeciw 18.

Socjalni demokraci wiedeńscy zachowali się w środę w Wiedniu podobnie jak na lwowskim wiecu, zwołanym w sprawie święcenia niedzieli. Robotnicy wiedeńscy ze strony chrześcijańskich socjalistów zwołali na środę zgromadzenie swoich zwolenników, ale zgromadzenie to nie mogło przyjść do skutku, bo do lokalu obranego na zgromadzenie wtargnęli całą gromadą socjalni demokraci. Zgromadzenie przed lokalem tłumy musiała policja po kilkakroć rozprasać. Arestowano wiele osób.

Sasi na wyścigach wiedeńskich. Do Wiednia przybyła w środę na wyścigi oficera, zapowiedziane na poniedziałek, deputacyi oficerów saskich, złożonej z saskiego ministra wojny i kilku dygnitarzów wojskowych. Deputacyi tej udzielił cesarz osobnej audyencji, poczem Sasi złożyli bilety wyścigowe u ministra Gołuchowskiego, ministra wojny, prezydenta ministrów hr. Thuna i u komendanta wiedeńskiego Uexkulla.

Śmierćelną pojedynek w Klansenburga pomiędzy profesorem siedmiogrodzkiej akademii prawniczej Obersallem a właścicielem dóbr Putnoskim doszło w środę do pojedyunku na pistolety. Putnoski trafiony w głowę padł trupem na miejscu.

Nowości z konfekcyi damskiej poleca Magazyn Schayerów we Lwowie.

W jednej z fabryk sukna w Bernie mormawskim zaprowadzono już dziesięciogodzinny czas pracy, toteż robotnicy zaniechali strajku i stanęli w liczbie 200 do roboty.

Kontury hr. Thuna. Kursuje po Wiedniu pogłoska, puszczona przez graczy *Tagespost*, że hr. Thun po wyjściu zabył po pierwszej swej żonie, myśli wstąpić w związek małżeński z marszałkówną ceszką ks. Eudoksy Lobkowską.

Zmarł. Celestyna z hrabiów Bukowskich Kotarska, właścicielka dóbr ziemskich, lat 85, umarła dnia 22 maja 1899 w Jasiole. — Ks. kanonik Filaret Baczyński, proboszcz obrz. gr. kat. w Kozłowie, człowiek ogólnie poważany dla swych cnót i niepokalanego charakteru, umarł dnia 31 maja.

Muzyki wojskowe grać będą w czerwcu we Lwowie: 6 przed komendą korpuśną, 8 przed główną strażnicą, 13 w parku stryjskim, 15 przed domem inwalidów, 20 w ogrodzie jezuickim, 22 przed namiestnictwem, 27 przed komendą korpuśną, 30 na Wysokim zamku.

Krajowy turniej tenisowy rozpocznie się na placu zabaw letnich lwowskiego towarzystwa łyżwiarskiego dnia 4 lipca r. b. W skład komitetu urządzającego turniej weszli pp. Talkowski, Jaroszyński, Komarnicki, Kossak, ks. Lubomirski, Łasowski, Witold i Oskar Łożniacy. Dr. Mikolasch, Riehm, Rieger i Wallek. Jako nagrody otrzymują zwycięzcy srebrowe i srebrne medale razem sztuk 12. Przyznawanie nastąpi na podstawie werdyktu jurorów. Dla przysposabiających się do turnieju, opłatę za tenis w przedpołudniowych godzinach obniżono do połowy cen zwykłych. Natomiast w tygodniu, turniej poprzedzającym, za grę od tychże osób, żadnej opłaty pobierać się nie będzie. Bliższe warunki instrukcje są do przejrzania w kancelarii wydziału towarzystwa.

Lwowski oddział towarzystwa pedagogicznego będzie miał walne zgromadzenie swoich członków, w czwartek 8 m. o g. 10 przedpołudniem w sali ratuszowej. Porządek czynności następujący: 1) odczyt prof. dra Romana: „Kartka z dziejów ludów polarnych” 2) protokół z ostatniego walnego zgromadzenia 3) sprawozdanie z czynności zarządu 4) wybór delegata na walny zjazd 5) „O samopomocy” wygłosi p. Pierzocha 6) wnioski członków.

W góry. Kółko krajoznawcze Czystelni Akademickiej lwowskiej urządza wycieczkę w góry w dniach 4 i 5 czerwca. Uczestnicy wycieczki podzielą się na dwa oddziały, z których jeden zwiedzi Wroclaw, poloninę Rebrowacz, Mikuliczyn, Jaremcze i Dorę, a drugi uda się nadto za granicę węgierską i na główny szczyt czarnohorski na Howerlę (2062 m.). Pierwszy oddział powróci 4 czerwca do Lwowa, a drugi w dwa dni później.

Repertuar teatralny. W sobotę po raz pierwszy „Przejadł” krotokhwa w 3 aktach Bissona. W niedzielę o godz. wpół do 4 po południu „Joine Firulaks” sztuka ze śpiewami i tańcami w 5 aktach Gabriela Zapolskiego. Wczoraj o godz. wpół do 8 „Tamtam” sztuka w 5 aktach Józefa Maskoffa. Drugi gościnny występ Kamińskiego.

Kalendarz. W sobotę dnia 3 czerwca Kotyldy. — Wasylyja. W niedzielę dnia 4 czerwca Kwiryna. — Sub. sadusz. Wóhód słońca o godz. 4 min. 9. Zachód o godz. 7 min. 47.

Posiedzenie rady miejskiej.

Lwów d. 1 czerwca.

Radę miejską lwowską na wzorajszym jej posiedzeniu zawiadomili przewodniczący p. Schayer o darze p. Pawlikowskiego, dyrektora krakowskiego teatru, uczynionym Lwowowi z całej garderoby, dekoracji i tym podobnych utensyliów teatralnych, jak powszechnie wiadomo, nader starannie przez p. Pawlikowskiego dobieranych przez cały ciąg jego dyrektorstwa. Wartość pieniężna tego daru da się obliczyć na 30 do 40 tysięcy zł. Za warunek postawił p. Pawlikowski, aby prowadzenie teatru lwowskiego objął na siebie kraj albo miasto samo, a w najgorszym razie jako spółka obywatelska lub obywatelska, nie zamierzający teatru eksploatować na korzyść własnej kieszeni. Komisja teatralna rady miejskiej sanim zdecydowała się przyjąć dar p. Pawlikowskiego, postanowiła wprawdzie porozumieć się z nim dokładniej co do szczegółów całej sprawy.

Dalej p. Gerstman zdał sprawę z wyniku wyborów nowej rady, który to wynik już jest czytelnikom *Gazety Narodowej* znany. P. Gerstman podał do wiadomości rady, że wybór sioły na dwa krzesła w radzie naznaczone jest na 6 czerwca, a wybór uzupełniający następcy s. p. Czapożyńskiego na 7 czerwca.

P. Michalski postawił wniosek nagły, aby rada poruczyła swojej komisji zastanowić się jeszcze przed dokonaniem reorganizacji magistratu nad stabilizacją dyurnistów magistrackich i podwyższeniem im płac, co nastąpić może, albo przez przydzielenie ich do nowej, najniższej rangi XII urzędniczej, albo przez utworzenie z nich nowego rodzaju funkcjonariuszów tzw. podurzędników. Komisja miałyby jak najrychlej radzie miejskiej swoje wnioski przedłożyć. Rada ten wniosek jednogłośnie uchwaliła.

Resztę posiedzenia zajęła sprawa wodociągowa. Uchwalono mianowicie warunki kontraktów, które miasto zawrze z fabrykantami o dostawę pomp, maszyn i kotłów potrzebnych do wodociągów. Dostarczyć ich oddawało się kilkanaście fabryk, a między nimi też wszystkie galicyjskie, otyłskie, krakowskie i sanockie. Po dłuższej dyskusji, w której pp. Heppel, Thullier i Pawłowski podnosili rozmaite wątpliwości przeciw wnioskowi, zaproponowanemu w tej sprawie przez

p. Machana imieniem komisji wodociągowej, wyjaśnił tak p. Machan, jak i ekspert komisji, a zarazem starszy inżynier miejski p. Sikorski, że kotły wodociągowe systemu „Lancaster” a względnie „Cornwall” będą miały wprawdzie rury Gallowaygo, ale rury te będą nieco inaczej ułożone tak, że właściwie nie będą do rury Gallowaygo. Tak będzie korzystniej dla miasta. Dalej wyjaśnili, że fabryk galicyjskich nie można było uwzględnić, a to dlatego, że nie chciały się ściśle do potrzeb miasta zastosować — toteż rada zgodnie z żądaniem p. Machana uchwaliła kupić dla niższej strefy wodociągów kotły pompy i maszyny, które staną w Woli Dobrostańskiej, za 125.980 zł. a w z pewnym rabatem od tej sumy w fabryce mormawskiej firmy „Wannick & Spółka” z Berna, a dla strefy wyższej podobne przedmioty, które staną obok zbiorników na drodze siohowskiej, w fabryce firmy „Brandt & L'Huillier” z Berna za 29.956 zł. również z rabatem. Miasto zapłaci fabrykantom dopiero wtedy, gdy komisja wodociągowa po próbach dokonanych przez ekspertów uzna kupione rzeczy za dobre.

Tę uchwałę posiedzenie się skończyło.

Przesilenie.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Wiedeń d. 2 czerwca.

(a) Sytuacja i dziś jeszcze nie wyjaśniona. Zapowiadane rozwiązanie jej przed tygodniem 2 czerwca, jako dniem zebrania się sejmiku węgierskiego, nie nastąpiło. W kołach poinformowanych utrzymują, że odroczone rozwiązanie sytuacji do przyszłego tygodnia dla tego, bo monarcha chce wprawdzie wypaść wszelkie środki prowadzące do normalnego usunięcia trudności, zanim sam smuszony byłby wydać decyzję. Krótko mówiąc cesarz pragnie, aby rozwiązanie obecnej sytuacji przeprowadzone zostało przez same rządy a nie drogą decyzji monarcha.

Tem się też tłumaczy, iż cesarz w środę najpierw osobno przyjął hr. Thuna a osobno Szella, następnie obu ich razem — poczem obaj przeciwnicy odbyli konferencję i jeszcze wieczorem każdy z nich był na posłuchaniu u cesarza. Konferencja hr. Thuna z Szellem nie doprowadziła do rezultatu — rokowań jednak nie zerwano i ministrowie węgierscy, którzy w czwartek popołudniu odjechali do Budapesztu, mają w niedzielę rano znowu przybyć do Wiednia celem dalszego tentowania kompromisu.

Wedle doniesień nadeszłych z Budapesztu nie należy liczyć na ustępstwa ze strony p. Szella. W sejmie węgierskim p. Szell nie przedstawił obecnie stanu rokowań. Wedle *Pester Lloyd*a odroczenie decyzji monarcha do przyszłego tygodnia dla tego nastąpiło, iż nie ma dotychczas możliwości utworzenia nowego gabinetu na wypadek ustąpienia hr. Thuna a gabinet urzędniczy nie jest uważany za skutecznego środek wyjścia.

Wiedeń 1 czerwca.

Konferencja Szella z hr. Thunem miała dojść do skutku na wyraźne polecenie cesarza i jakkolwiek ministrowie na niej nie doszli do porozumienia, to jednak zdaje się, że rozwikłanie całej sytuacji zostało jeszcze na jakiś czas odroczone.

Z rozmaitych objawów wnoszą nawet można, że obecnie również jest zachwiany gabinet hr. Thuna jak i Szella i nie można przewidzieć, który z nich padnie.

Wiedeń d. 1 Czerwca.

Wobec twierdzenia *Pester Lloyd*a jakoby prezes gabinetu Thun przyjął w Stoczniu milicję do wiadomości notyfikowane mu przez barona Banfięgo poruczenie tzw. klauzuli preliminarnej z Ischl i zgodził się na sformułowaną przez Szella nową klauzulę, a mimo tego po objeździe przez Szella rządów oświadczył, że nie zgadza się na nową formułę — zapewnia *Fremdenblatt*, że rząd austriacki nie tylko nie przyjął milicję do wiadomości tego oświadczenia, lecz już notami swymi z dnia 31 stycznia i 5 lutego zawiadomił rząd węgierski, jak zapatrjuje się na uchylenie klauzuli preliminarnej przyzorem wyraźnie zaznaczył, że uważa pomienioną klauzulę za część merytoryczną umowy z Ischl przeprowadzonej.

Wiedeń d. 2 czerwca.

W *Wiener Allg. Ztg.* pojawiła się rozmowa z jednym z członków prawicy, w której podniesiono myśl rozdzielenia banku austro-węgierskiego na bank austriacki i na bank węgierski. Jedno z pism wiedeńskich autorstwo tego interview przypisało dr. Bilińskiemu. Dr. Biliński zapytany o to, oświadczył, iż pogłoska, przypisyująca mu autorstwo owego interview nie jest zgodną z prawdą, tem więcej, iż w kwestii bankowej zarówno we względów politycznych jak i ekonomicznych jest przeciwnego zapatrywania.

Budapeszt d. 2 czerwca.

Na wstępie dzisiejszego posiedzenia sejmiku węgierskiego zabrał głos wśród powszechnego napięcia uwagi prezydent ministrów Szell i oświadczył co następuje: Na pierwszym posiedzeniu sejmiku po Zielonych Świątkach miałem nadzieję, że będę w możności udzielić izbie wyśniętym w sprawie umowy. Dotychczasowe stosunki między oboma państwami monarchii upływają z końcem bieżącego roku i czempredziej przystąpić trzeba do nowego ich uregulowania na czas dłuższy.

Dążeniem obecnego i poprzedniego rządu było przeprowadzić ugodę na drodze konstytucyjnej, stosownie do artykułu 12 ustawy z roku 1867.

Niestety nadzieje parlamentarnego zawarcia umowy zawiodły. Trzeba zatem pomyśleć o załatwieniu kwestyi na podstawie prawa samodzielnego rozporządzenia się. W kierunku zapewnienia wzajemności wdrożono rokowania z rządem austriackim, które wszakże nie skończyły się jeszcze. Świadomy odpowiedzialności, jaka na mnie ciąży, muszę oświadczyć, że nie jest wykluczona ewentualność przesilenia w rządzie austriackim, albo węgierskim. W tej ciężkiej sytuacji prezydent ministrów uprasza izbę, aby nie żądała od niego wyjaśnień merytorycznych i aby zawiesiła posiedzenia na cały tydzień następny.

Dep. Kossuth wyraził ubolewanie, że ministrowie jeżdżili do Wiednia. Król zgodził się już raz na pakt zawarty, Austriacy więc nie ma prawa żądać w nim zmian. Kossuth zaprotestował przeciw postępowaniu rządu austriackiego.

Kossuthowi odpowiedział prezydent ministrów Szell, napominając go, aby korony nie wciągało do dyskusji. Następnie wniosek Szella przyjęto wszystkimi głosami przeciw głosom stronnictwa niezawisłości i posiedzenie na tem zamknięto.

Budapeszt 2 czerwca.

Omawiając sytuację *Pester Lloyd* powiada, że Szell prawdopodobnie w przyszłym tygodniu znajdzie się w tem położeniu, że będzie musiał podać się do dymisji. Nie jest to wprawdzie nieuniknione, bardzo jednak prawdopodobnie *Budapesti Naplo* powiada, że nie ma nadziei aby sytuacja się polepszyła. Pismo to donosi, że Szell w klubie liberalnym prosił o zachowanie spokoju i o jak najtroskliwsze unikanie wszystkiego, co mogło być uważane za demonstrację.

Wiedeń 2 czerwca.

Z ministrami węgierskimi przed ich wyjazdem z Wiednia konferował z polecenia hr. Thuna hr. Stummer szef sekcji.

Budapeszt 2 czerwca.

Pester Lloyd stwierdza wobec *Fremdenblatt*, że chodzi mu o to, aby odeprzeć twierdzenia, jakoby rząd austriacki nie był wczoraj zawiadomiony o zmianie klauzuli preliminarnej z Ischl i jakoby Szell, obejmując swój urząd, dopuścił się wobec austriackiego rządu winy przez to, iż zaniedbał porozumieć się z rządem austriackim co do zmiany tej klauzuli preliminarnej na t. zw. dziś formułę Szella.

Pester Lloyd twierdzi, że były prezydent ministrów hr. Banffy w dniu 25 stycznia b. r. zawiadomił rząd austriacki, iż rząd węgierski ze względu na opozycję węgierską, za zgodą największej wpływu posiadających czynników, zmuszonym jest zmienić umowę, zawartą w Ischl. Nie potrzeba tedy było osobnego zawiadomienia od Szella, aby rząd austriacki wiedział, że umowa, zawarta w Ischl, nie będzie nadal utrzymywana.

Pester Lloyd przyznaje, że rząd austriacki w nocy swej oświadczył, iż nie zgadza się z temi zmianami, nie dał jednak do poznania, że z powodu tych zmian uważa inne umowy za niebyłe i podniesie nowe żądania. To nowe wyłączenie sprawy bankowej nastąpiło dopiero później, wówczas gdy Szell powtórnie przypomniał zmianę umowy w Ischl.

Wiedeń 2 czerwca.

Szell na posiedzeniu klubu liberalnego w czwartek wieczorem oświadczył, że od swojej formułki nie odstąpi, ale mógłby się porozumieć z rządem austriackim, byleby tylko rząd austriacki nie był zanadto twardym.

Szell wyjedzie w sobotę do Wiednia albo sam albo z innymi ministrami.

Wiedeń 2 czerwca.

Organ dr. Kathreina, ludowca niemieckiego katolickiego, w artykule dzisiejszym dowodzi, że obecnie żaden inny gabinet oprócz dzisiejszego gabinetu hr. Thuna nie mógłby rządzić Austrią.

Telegramy i telefonematy

Wiedeń 1 czerwca.

Arcyks. Franciszek Ferdynand powrócił tu z Berlina.

Tryest 1 czerwca.

Określony Lloyda „Semiramis” przybył wczoraj do Tryestu z 215 pasażerami z Aleksandrii. Na okręcie znajduje się między innymi Kitchener-basza. Władze podały okręt siedmiodniowej obserwacji z wliczeniem czasu jazdy.

Petersburg 2 czerwca.

Na bocznej odnodze kolei z Moskwy do Kazania w wiosce Sjuksunie tuż po przejeździe pociągu wybuchł wczoraj pożar, który zniszczył połowę wsi. To wywołało takie wzburzenie wśród ludności, która twierdzi, że iskra z lokomotywy wzniciła pożar. Ludność sjuksumska obrzucała kamieniami następne pociągi. Odtąd ruch na tej linii odbywa się tylko pod silną osłoną żandarmerii.

Bazm 1 czerwca.

W toku obrad w izbie deputowanych nad deklaracją rządową, oświadczył wczoraj Visconti Venosta, że Włochy bezwarunkowo nie powinny prowadzić terytorialno-ekspansyjnej polityki, a natomiast

winny starać się o to, aby wytworzyć pomyślne warunki rozwoju handlu włoskiego. Izba uchwaliła 230 głosami przeciw 139 zaakceptowany przez rząd porządek dzienny, przyjmujący do wiadomości oświadczenie rządu.

Paryż 1 czerwca.

Prezydent ministrów Dupuy konferował wczoraj przed południem z ministrem wojny Krantzem i ministrem sprawiedliwości Lebretem. Następnie udali się razem do pałacu elizejskiego do prezydenta Loubeta. Jak zapewniają, minister wojny zarządził śledztwo przeciw generałowi Hervemu za jego zeznania w procesie Derouleda, złożone na korzyść tego ostatniego. Mówią, że Herve zostanie pociągnięty do surowej odpowiedzialności.

Paryż 1 czerwca.

W procesie Dreyfussa przed trybunałem kasacyjnym wczorajsza rozprawa zaczęła się o godz. 12. Generalny prokurator Manau w dalszym ciągu wygłaszał swoje wywody i zajmował się przez dłuższy czas papierem, na którym zostało napisane bordereau. Stwierdził, iż Dreyfuss zawsze zapewniał, że takiego papieru nigdy nie używał. Na szczęście dla niego fałszerstwa Henrygo i sprzeczne orzeczenia ekspertów doprowadziły do śledztwa, w którym skonfiskowano dwa listy Esterhazygo, pisane na takim samym papierze, na jakim napisane jest bordereau. Esterhazy przyznał się do autorstwa owych dwóch listów. Esterhazy, skoro go raz już uwolniono od zarzutu, dotyczącego bordereau, nie może być ponownie pociągnięty przed sąd.

Prok. Manau oświadczył, że nie żąda, aby trybunał orzekł o niewinności Dreyfussa, gdyż to prawo przysługują tylko sądowni wojennemu a zadaniem trybunału kasacyjnego jest tylko stwierdzić, że istnieją dostateczne powody do wznowienia procesu.

Kończąc swą mowę oświadczył Manau, że zeznania Dreyfussa wcale nie egzystują, a orzeczenie trybunału kasacyjnego, mające stwierdzić istnienie nowych okoliczności w procesie, kto wie czy nie przyczyni się do wykazania niewinności Dreyfussa. W końcu domagał się, aby trybunał skasował wyrok wydany na Dreyfussa i orzekł, że Dreyfuss ma być postawiony przed sąd wojenny.

Paryż 1 czerwca.

W procesie Derouleda po przemówieniu prokuratora, który oświadczył, że nie chodzi o to czy Derouleda i Habert są ludźmi honorowymi, lecz o to tylko czy popełnili czyn, który podpada pod kodeks karny — i po mowach obrońców sąd przysięgłych wydał wczoraj wyrok uwalniający podsądnych od kary. Prezydent sądu zarządził natychmiastowe wypuszczenie na wolność obu oskarżonych, których grupa osób zebrana przed więzieniem powitała z entuzjazmem.

Paryż 2 czerwca.

Obiegają pogłoski, że rząd zamierza wystąpić z podobnie surowymi środkami, jak przeciw pułkownikowi Du-Paty-de Clamowi także przeciw innym generałom i dygnitarzom wojskowym, skompromitowanym w sprawie Dreyfussa, a mianowicie przeciw dawnemu ministrowi wojny generałowi Mercierowi. Mówią też, że Du-Paty-de-Clam w więzieniu używał sobie odebrać życie, pogłoska ta jednak dotychczas się nie stwierdziła.

Paryż 2 czerwca.

„Agence Hawasa” donosi, że Du-Paty-de Clam został wczoraj o godz. pół do 8 wieczór przez oficera gwardii republikańskiej aresztowany i odstawiony do więzienia Cherche Midi.

„Libre Parole” ogłasza list Paty-de Clama do ministra wojny, w którym Paty protestuje przeciwko atakom, na jakie narażony jest od dwóch lat i przeciw napaściom kapitana Buigneta, Ballot-Beauprego, Manau i Morarda. Paty de Clam żąda upoważnienia do ścigania swoich nieprzyjaciół, względnie oddanie go pod sąd wojenny.

London 1 czerwca.

Rosyjska pożyczka kolejowa przysłała ostatecznie dz. skutku. Wynosi ona f. st. 2,975.000. Wydana zostanie 4-procentowe bony z półprocentową amortyzacją. Pożyczka przeznaczona jest na budowę kolei z Moskwy do Windawy.

Ryga 1 czerwca.

Ryski dziennik „Düna Zeitung” pochwała ostre zarządzenia poczynione przez rząd przeciw robotnikom i wyraża nadzieję, że rozruchy wkrótce się skończą, tembardziej że wielka część robotników w rozruchach nie bierze udziału, ale pracuje dalej po fabrykach.

Monachium 1 czerwca.

Książę rejent Luitpold dał wczoraj przed południem nuncjuszowi papieskiemu Lorenzellemu posłuchanie pożegnane i nadał mu wielki krzyż orderu korony bawarskiej.

Dział ekonomiczny.

Wiedeński „Związek wierzycieli” ogłasza upadłość Abrahama Arnolda kupca staliawskiego i Leona Weinberga, kupca tarnowskiego.

Wiedeń 1 czerwca. Komisja obliczająca kontyngent podatku zarobkowego uchwalała wczoraj postawione przez generalnego sprawodawcę Kubinkiego zasady co do rozdziału reszty podatkowej pomiędzy poszczególne kraje koronne. Minister skarbu Kaiel stwierdził w swej mowie wygłoszonej przed zamknięciem posiedzenia komisji, że autonomiczna działalność opodatkowanych światnie się uwidacznia w komisji obliczającej kontyngent podatku zarobkowego. Minister wyraził dalej wielką radość z tego powodu iż uchwaliła komisja zapadły jednogłośnie i podziękował w imieniu rządu tym wszystkim którym zawdzięcza należy, iż działalność komisji uwięziona została pomyślnym skutkiem. P. Abrahamowicz złożył podziękowanie ministrowi imieniem komisji, za uprzejmość i obiektywne postępowanie za. rządu skarbowego, co głównie umożliwiło komisji spełnienie jej zadań, w krótkim stosunkowo czasie.

Wiedeń 1 czerwca. Sekcja rolnicza ministerjalnej ekonomicznej rady przybożecznej uchwalała wczoraj wystosować prośbę do rządu, aby zechciał utworzyć spółkę i stowarzyszenie rolniczym energicznemu i wydawnemu poparcia, spiesząc im przedewszystkiem z pieniężną pomocą. Następnie sekcja obradowała nad takimi organizacjami rolników, aby mogli skuteczniej niż dotąd bronić swych interesów.

Wiadomości giełdowe.

Lwów, dnia 2 czerwca 1899.
Akcje za sztukę: Kolei gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 210-50 do 212-50. Kolei Lwow.-Czern.-Jaszk. po 100 zł. w. a. 288-50 do 291-50. Banku hipotecznego po 200 zł. w. a. 380- do 388- . Banku kredyt. galic. po 200 zł. w. a. — do — . Akcje galic. Rzeszowskiej po 100 zł. 205- do 212- .
Listy zastawne na 100 zł.: Banku hipot. gal. 4% koronowa 98-50 do 97-20. 5% z 10% prem. 110-20 do 110-30. 4 1/2% los. w 50 latach 100- do 100-70. Banku krajowego 4 1/2% los. w 51 latach 100-80 do 101-50. Banku krajowego 4 1/2% los. w 57 latach 98- do 98-70. Towarz. kredyt. gal. ziemsk. 4% (l. emisja) 97-50 do 98-20. 4 1/2% los. w 41 lat. 97-50 do 98-20, 4 1/2% los. w 56 latach 95-90 do 96-60.

Obblig. za 100 zł. Galic. fundusz propinacyjny 4% 98- do 98-70. Bukow. fundusz propinacyjny 5% 102-50 do — . Kom. banku krajowego 5% w. a. 11. em. 102- do — . Pożyczka krajowa 6% w. a. 104- do — . 4 1/2%, 100-50 do 101-20. 4% obligacje kolejowe Banku krajowego 97-50 do 98-20 za 100 nom.
Losy: Losy miasta Krakowa 29-75 do 28- . Losy miasta Stanisławowa 55- do — .
Monety: Dukaty cesarskie 5-64 do 5-74. Napoleondor 9-52 do 9-62. Półpimpry 9-50 do 9-60. Rubel rosyjski srebrny 1-22 do 1-27. Rubel rosyjski papierowy 1-27-50 do 1-28-50. 100 marek niemieckich 58-75 do 59-15.

Wiedeń dnia 2 czerwca. (Telegram Gaz. Nar.) Zamknięcie giełdy o godzinie 2 minut 30 po południu. Akcje zakład kred. 359-37, węgierskie nakład. kredy. 388- . Anglobank 152-50, Unionbank 317- . Banku dla krajów koronnych 241-50, Bankvereins 278-50, Bodencred. 477- . Gal. Banku hipot. — , kolei państwowych 356-75, kol. południowej 53- , tramwaj 497- , kol. Elbethal 262-50, kolei północnej — , kolei czerniowieckiej 288- . alpin 288-50, Rima Murana 309-50, praskiego 309- . al. 123- . fabryki broni 205- . tureckiego 145-25, oblig. węg. indus. 95-10, renta majowa 100-70 austr. renta koronowa 100-55, węg. renta koronowa 97-05, 56 l. listy tow. kred. zem. 95-90, 4-procent. listy banku krajow. 98- , 4 1/2-procent. listy banku krajow. 100-50, 4-procent. listy banku hipoteczn. 96-75, 4 1/2-procent. listy banku hipoteczn. 100-25, 5-procentowe listy zast. banku hipoteczn. 110-30, 4-procent. gal. oblig. propinac. 97-60, 4-procent. gal. pożycz. kraj. z r. 1893 98-80, procent. pożycz. m. Lwowa 94- , losy tureckie 66-40, marki 58-25, ruble 127-75.

Z rynków towarowych.

Lwów dnia 2 czerwca. (Przedruk z urzędowej „Gazety Lwowskiej”): Pszenica gotowa 8-60, do 8-80, pszenica gotowa 8-60 do 8-80, żyto gotowe 6-40 do 6-60, żyto gotowe na termin 6-40 do 6-60, owies obrotowy gotowy 5-90 do 6-30, owies nowy lub na termin 5-90 do 6-30, jęczmień pastewny 5-00 do 5-50, jęczmień browarny, 6- do 7- , groch gotowany 6- do 7- , wyk. 4-50 do 5- , nasienie liniane — do — , nasienie konopne — do — , bob — do — , bobik 4-75 do 5- , brezka 7- do 7-50, konopiny czerwone galicyjskie 45- do 55- , biała 30- do 50- , tymotka 17- do 20- , szwedzka 40- do 55- , kukurudza stara 5-10 do 5-40, nowa — do — , chmiel stary — do — , nowy za 56 kilo — do — , rzepak 9-50 do 10-25, groch pastewny 5-25 do 5-50.

Spirytus paritas Tarnopol gotowy 15-50 do 15-75, na termin 14-25 do 14-75, warranty — do — .

Wiedeń d. 2 czerwca. Spirytus 17- do 17-20 Nafta galicyjska niezmienniona. Cukier surowy 14-35 do 14-50.

Wiedeń dnia 2 czerwca.
Notowano wczoraj pszenicę na wiosnę 0- do 0- pszenicę na maj-czerwiec 9-10 do 9-12, na jesień 8-81 do 8-82 żyto na wiosnę 0- do 0- , na maj-czerwiec 7-50 do 7-55 na jesień 7-03 do 7-05, kukurudza na maj-czerwiec 4-70 do 4-72, na lipiec-wrzesień 4-78 do 4-79, owies na wiosnę 0- do 0- , owies na maj-czerwiec 5-92 do 5-94 na jesień 5-24 do 5-25, rzepak na sierpień-wrzesień 12-75 do 12-85, olej rzepakowy na wrzesień-grudzień 31- do 32- .

Tendencja z otwarciem targu słaba pod koniec lepsza.

Pogoda piękna.
Budapeszt dnia 2 czerwca.
Notowano pszenicę na maj — do — , na październik 8-88 do 8-70, żyto na maj 0- do 0- , na październik 6-77 do 6-73, kukurudza na czerwiec 4-42 do 4-44, na lipiec 4-52 do 4-54, owies na maj — do — , na październik 0- do 0- , rzepak na sierpień 12-50 do 12-60.

Oferty na pszenicę słaba.
Chęć kupna mierna.
Tendencja silna.
Pogoda: piękna.

Nadzieiane.

Do tej rubryki nadawane są odpowiedzi.

Wilhelma plaster.

Jedynie w aptece Franciszka Wilhelma w Neunkirchen (Niższa Austrija) wyrabiany plaster, z korzystać zastosowany bywa we wszystkich przypadkach, w których wogóle plaster bywa używany. Szczególnie użytecznym okazał się we wszystkich niezapalnych cierpieniach n. p. odciśnięciach, nagmatowaniach, odmrożeniach członków i przestarzanych bolączkach, gdy po poprzednim odczyszczeniu odnośnych miejsc należy się plaster nasmarowany na taflę lub skórę.

Cena jednego pudełka 40 ct. Tuzin 4 zł., 5 tuzinów za tuzin 3 zł. 50 ct.

Mniej jak 2 pudełka nie wysła się a koszt przy franco odesłać 1 zł. wa.

